

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seadus

Vastu võetud 15.02.2023

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Seaduse reguleerimisala ja eesmärk

(1) Käesolev seadus sätestab riigi, kohaliku omavalitsuse üksuse, vee-ettevõtja ja tarbija õigused ja kohustused tarbija veega varustamisel ühisveevärgi kaudu ning reovee, sademevee, drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimisel ühiskanaliseerimise kaudu ja vajaduse korral selle puhastamisel, samuti riikliku järelevalve korralduse ning vastutuse käesolevas seaduses sätestatud nõuete rikkumise eest.

(2) Käesoleva seaduse eesmärk on tagada tarbijale kvaliteedinõuetele vastava ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamine mõistliku, põhjendatud ja võrdse kohtlemise põhimõtet järgiva hinnaga.

(3) Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, arvestades käesoleva seaduse erisusi.

§ 2. Seaduse kohaldamisala

(1) Käesolevat seadust kohaldatakse sademevee, drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee (edaspidi *sademevesi*) ärajuhtimisele, kui kohaliku omavalitsuse üksus on sademevee ärajuhtimise ehitised ja seadmed ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavaga määranud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni osaks.

(2) Käesolevat seadust ei kohaldata veevärgile ja kanalisatsioonile, mis on ette nähtud üksnes tööstus- või tootmisettevõtte vajadusteks.

§ 3. Ühisveevärg ja -kanalisatsioon

(1) Ühisveevärg ja -kanalisatsioon on ehitiste ja seadmete süsteem, mille kaudu varustatakse tarbijaid joogiveega ja juhitakse ära ning puhastatakse reo- ja sademeveest ning mille projekteeritud jõudlus on vähemalt kümme kuupmeetrit ööpäevas ja mis teenindab vähemalt 50 inimest. Ühisveevärgi ja -kanalisatsioonina käsitatakse ühisveevärki või ühiskanaliseerimise eraldi või mõlemat koos.

(2) Ühisveevärgi ja -kanalisatsioonina käsitatakse ka ehitiste ja seadmete süsteemi, mille projekteeritud jõudlus on alla kümme kuupmeetrit ööpäevas või mis teenindab alla 50 inimese ja mille kohaliku omavalitsuse üksus on ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavaga määranud ühisveevärgiks ja -kanalisatsiooniks.

(3) Ühisveevärgi ja -kanalisatsioonina ei käsitata tööstus- ja tootmisettevõtte enda tarbeks rajatud ehitiste ja seadmete süsteeme tootmise vajadusteks või ettevõtte joogiveega varustamiseks või reo- või sademevee kogumiseks või puhastamiseks.

(4) Ühisveevärg ja -kanalisatsioon võib olla avalik-õigusliku või eraõigusliku juriidilise isiku omandis.

§ 4. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni ulatus

(1) Ehitised ja seadmed, mida ei käsitata ühisveevärgi ja -kanalisatsioonina käesoleva seaduse § 3 lõigete 1 ja 2 tähenduses ja mille haldamiseks ei ole määratud vee-ettevõtjat ning mis liidetakse olemasoleva ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga, et tagada ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse nõuetekohane osutamine, loetakse olemasoleva ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kui peaaegu oluliseks osaks asjaõigusseaduse § 107 lõike 2 tähenduses.

(2) Ehitiste ja seadmete selle osa omanikul, mis loetakse olemasoleva ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni oluliseks osaks asjaõigusseaduse tähenduses, on õigus õiglasele hüvitisele selle asja tegeliku väärtuse ulatuses olemasoleva ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitmise eelse seisuga.

(3) Sademevee ärajuhtimise ehitised ja seadmed, sealhulgas sademevee ärajuhtimise kraavid, välja arvatud maaparandussüsteem maaparandusseaduse tähenduses, loetakse käesoleva seaduse tähenduses ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni osaks, kui kohaliku omavalitsuse üksus on ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavaga ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni ulatuse selliselt määranud.

(4) Tarbimiskoha veevärgil või kanalisatsioonil asuv veearvesti, millega mõõdetakse tarbitud teenuse kogust, on ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni osa, kui teenuslepingu pooled ei ole kokku leppinud teisiti.

§ 5. Liitumispunkt

(1) Liitumispunkt käesoleva seaduse tähenduses on ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni ühenduskoht tarbimiskoha veevärgi ja kanalisatsiooniga ning määrab ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni ning tarbimiskoha veevärgi ja kanalisatsiooni vahelise piiri. Liitumispunkt on ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni osa.

(2) Liitumispunkti määrab vee-ettevõtja selliselt, et see asub avalikult kasutataval maal kuni üks meeter väljaspool tarbimiskoha kinnisasja piiri. Kui liitumispunkti ei ole võimalik määrata nimetatud tingimustel, määratakse liitumispunkt vee-ettevõtja ja tarbimiskoha omaniku kokkuleppel.

(3) Liitumispunkt määratakse nii, et see ei tooks tarbimiskoha omanikule ega vee-ettevõtjale kaasa ebaproportsionaalselt suuri kulutusi ning tagaks vee-ettevõtjale vaba juurdepääsu ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni rajatistele.

(4) Kui liitumispunkt määratakse tarbimiskoha kinnisasjale, on kinnisasjal paiknev ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni osa liitumislepingust tuleneva õiguse teostamise vahend tsiviilseadustiku üldosa seaduse § 54 lõike 2 tähenduses ja kinnisasja igakordne omanik on kohustatud taluma selle paiknemist oma kinnisasjal. Liitumislepingu lõppemisel on kinnisasja omanikul õigus nõuda käesoleva lõike esimeses lauses nimetatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni osa kõrvaldamist temale kuuluvalt kinnisasjalt.

§ 6. Vee-ettevõtja

(1) Vee-ettevõtja on eraõiguslik juriidiline isik, kelle on kohaliku omavalitsuse üksus määranud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutajaks.

(2) Vee-ettevõtja, kes osutab teenust vähemalt 10 000 elanikuga kohaliku omavalitsuse üksuses ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kaudu, millega on ühendatud vähemalt 10 000 elaniku veevõrk ja kanalisatsioon, on hädalukorra seaduse § 36 lõike 4 punktis 3 nimetatud elutähtsa teenuse osutaja.

§ 7. Tarbija

Tarbija käesoleva seaduse tähenduses on isik, kellele osutatakse ühisveevärgi või -kanalisatsiooni teenust.

§ 8. Tarbimiskoha veevõrk ja kanalisatsioon

(1) Tarbimiskoha veevõrk ja kanalisatsioon on ehitiste ja seadmete süsteem tarbija veega varustamiseks ühisveevärgist või reo- või sademevee ärajuhtimiseks ühiskanalisatsiooni. Tarbimiskoha veevõrk ja kanalisatsioon ei ole ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni osa.

(2) Tarbimiskoha veevõrgil või kanalisatsioonil asuv veemõõdusõlm, välja arvatud veearvesti, on tarbimiskoha veevõrgi või kanalisatsiooni osa.

§ 9. Tööstus- ja tootmisettevõtja

(1) Tööstus- ja tootmisettevõtja käesoleva seaduse tähenduses on tööstuse või muu tootmisega tegelev eraõiguslik või avalik-õiguslik juriidiline isik.

(2) Tööstus- ja tootmistegevusena ei käsitata käesolevas seaduses edasimüüki ja teenindust.

§ 10. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenus

(1) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenus on tarbija joogiveega varustamine kuni liitumispunktini ning liitumispunktist tarbija reo- või sademevee vastuvõtmine ja vajaduse korral puhastamine.

(2) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenus peab liitumispunktis joogiveega varustamise korral vastama veeseaduse alusel joogiveele kehtestatud nõuetele, reo- ja sademevee vastuvõtmise korral käesoleva seaduse nõuetele ning reo- ja sademevee kogumise ja puhastamise korral veeseaduse alusel reo- ja sademevee kogumisele ja puhastamisele kehtestatud nõuetele.

§ 11. Purgimisteenus

Purgimisteenus käesoleva seaduse tähenduses on reovee kogumismahutist reovee väljapumpamise, äraveo ja puhastamise teenus.

2. peatükk

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni planeerimine ning rajamine

§ 12. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni planeerimine

(1) Ala, kuhu on kavas rajada ühisveevõrk ja -kanalisatsioon, kavandatakse selliselt, et võimalus ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumiseks on tagatud kõigile selle ala elanikele ning olemasolevatele ettevõtetele ja asutustele, kelle tarbimine on võrreldav elanike joogivee tarbimisega ning ärajuhitav reovesi vastab olmevee koostisele.

(2) Planeerimisel lähtutakse järgmisest:

1) piirkonnas on ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamine tervise ja keskkonna kaitsmiseks vajalik;

2) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hind on piirkonna elanike jaoks mõistlik;

3) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamisele avalduvad piirkonnast tulenevad riskid on ennetatud, leevendatud või maandatud.

(3) Mõistliku hinna tagamiseks ning jätkusuutliku ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamiseks võivad riik, kohaliku omavalitsuse üksus ja teised organisatsioonid toetada vee-ettevõtjat, arvestades riigiabi nõuetega.

§ 13. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava

(1) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava on ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kohta koostatav analüüs, mis käsitleb valla või linna ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni hetkeolukorda ja arendamisettepanekuid.

(2) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava koostamist korraldab kohaliku omavalitsuse üksus koostöös vee-ettevõtjaga.

(3) Ühe kohaliku omavalitsuse üksuse kohta koostatakse üks ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava. Kui üks vee-ettevõtja teenindab mitut kohaliku omavalitsuse üksust, võib kõikide kohaliku omavalitsuse üksuste kohta koostada ühe ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava.

(4) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava koostatakse vähemalt 12 aastaks.

(5) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava kinnitab kohaliku omavalitsuse volikogu määrusega.

§ 14. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava sisu

- (1) Käesoleva seaduse § 13 lõikes 1 nimetatud kava peab sisaldama vähemalt:
- 1) keskkonnatingimuste ülevaadet, sealhulgas ülevaadet pinna- ja põhjaveest, vete seisundist, pinna- ja põhjaveele avalduvast koormusest, põhjaveevärust ja ehitusgeoloogilistest tingimustest ning kava seisukohast olulistest piirkonna muudest iseärasustest;
 - 2) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse kirjeldust; vee-ettevõtja andmeid, sealhulgas vee-ettevõtja omanike andmeid; tarbijarühmade, sealhulgas tööstus- ja tootmisettevõtete kirjeldusi; tarbitava joogivee koguseid ja kvaliteeti ning ärajuhitava reo-, heit- ja sademevee koguseid; vee- ja kanalisatsioonisüsteemide lekkest tingitud veekadude ning infiltratsiooni hinnangulist suurust; ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitunud elanike osakaalu kogu piirkonna elanikest, liitumisvõimalusega elanike arvu ja kava seisukohast olulisi muid andmeid;
 - 3) sotsiaal-majanduslike näitajate kirjeldust, sealhulgas kohaliku omavalitsuse üksuse ühe leibkonnaliikme aasta keskmise netosissetuleku ja elanikkonna maksevõime prognoosi vähemalt esimeseks neljaks aastaks aastate kaupa ning viimase kaheksa aasta kohta üldistatud suundumusi;
 - 4) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni asukohta ja asendiskeemi ning nende süsteemide, sealhulgas puurkaev-pumplate, joogiveetöötusjaamade, survetõstepumplate, veetorustike, ühisveevärgil asuvate tuletõrje veevõtukohtade, ühisvoolse ja lahkvoolse kanalisatsiooni, lokaalsete puhastusseadmete, reoveepumplate, purgimissõlmede, reoveepuhastite ja sademeveekanalisatsiooni tehnilist kirjeldust ning seisukorra ja sobivuse hinnangut, samuti suubla seisukorra ja veevastuvõtu võime hinnangut;
 - 5) vee-ettevõtja finants-majanduslike näitajate kirjeldust ning lühi- ja pikaajalisi investeerimisprogramme, investeringute allikaid, ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamiseks vajaliku põhivara kirjeldust ja seisundi hinnangut, ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinna prognoosi ning teenuse osutamiseks tehtavate kulutuste osakaalu kohaliku omavalitsuse üksuse ühe leibkonnaliikme aasta keskmisest netosissetulekust vähemalt esimeseks neljaks aastaks aastate kaupa ning viimase kaheksa aasta kohta üldistatud suundumusi;
 - 6) kohaliku omavalitsuse üksusele sobivate tehniliste lahenduste iseloomustust käesoleva lõike punktides 1–5 lähtuvalt koos alternatiivsete lahenduste võrdlusega, välja arvatud piirkondades, kus vee- ja kanalisatsioonisüsteem on välja ehitatud ning puudub vajadus selle täielikuks rekonstrueerimiseks;
 - 7) ühisveevärgi ja -kanalisatsioonina käsitatavate sademeveesüsteemide loetelu ja sademevee ärajuhtimise kaarte valgalade kaupa juhul, kui sademeveesüsteemid on määratud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni osaks;
 - 8) ühisveevärgiga kaetavate alade ja reovee kogumisalade kaarte;
 - 9) dimensioonitud vee- ja kanalisatsioonirajatiste põhiskeemi, sealhulgas sademevee äravoolurajatiste põhiskeemi, mis sisaldab vähemalt veeallikate ja veehaarete ning pumba- ja puhastusrajatiste asukohti; sanitaarkaitsealade ning rõhutsoonide ulatust ja kirjeldust; ühisveevärgil asuvaid tulekustutusvee saamise lahendusi ja veevõtukohti ning kanalisatsioonisüsteemide kirjeldust; ülevoolu-, pumba- ja puhastusrajatiste ning purgimissõlmede ja väljalaskude asukohti ja kujasid;
 - 10) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendusmeetmete elluviimise ajakava ning nende hinnangulist maksumust;
 - 11) arendatud ja nelja aasta jooksul arendatavate piirkondade liitumistähtaegasid;
 - 12) kohaliku omavalitsuse üksuse määratud perspektiivsete ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga kaetavate alade kaarte juhul, kui need ei sisaldu kohaliku omavalitsuse üksuse üldplaneeringus;
 - 13) kaarti üle 2000-inimekvivalendise reostuskoormusega reoveekogumisaladest, mis on ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga katmata, kui selle väljaehitamine tooks kaasa põhjendamatu suuri kulutusi või sellest ei oleks keskkonnale tulu;
 - 14) kirjeldust piirkonna riskidest, mis võivad ohustada ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse toimipidevust ning nende riskide maandamise meetmetest.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 2–4, 9 ja 10 loetletud teave peab olema eristatav reoveekogumisalati.

(3) Elanike arvu, sissetuleku ja muude statistiliste näitajate arvestamisel lähtutakse andmete olemasolu korral Statistikaameti prognoosist.

(4) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavas planeeritud investeringute allikana ei ole finantsprognooside koostamisel võimalik arvestada riiklikke toetusi, kui puudub raha eraldamise otsus.

§ 15. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava koostamine, ajakohastamine ja avalikustamine

(1) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava peab olema koostatud kooskõlas vesikonna veemajanduskava ja selle meetmeprogrammiga veeseaduse tähenduses ning täitma veekaitse eesmärgi. Sademeveesüsteemide planeerimisel tuleb muu hulgas arvestada üleujutustega ja reostust leevendavate lahendustega, nagu imbkaevud, vett läbilaskvad katendid, taimkatttega ribad, viibekraavid, imbkaevud, imbväljakud, puhveralad, viibetiigid ja vihmaaiad, mis sobivad konkreetsetesse oludesse ja mis tagavad nende funktsioneerimise, arvestades kliimatingimusi.

(2) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava eesmärgid ja arendusmeetmed peavad olema kooskõlas kohaliku omavalitsuse üksuse arengukavaga.

(3) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava kooskõlastatakse Terviseametiga ning Põllumajandus- ja Toiduametiga.

(4) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava avalikustamine, avalike arutelude korraldamine ja huvitatud isikute kaasamine toimub kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 37² kohaselt, arvestades käesolevas seaduses sätestatud erisusi.

(5) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava vaadatakse üle ja ajakohastatakse vajaduse korral, kuid mitte harvemini kui iga nelja aasta järel arvestusega, et käsitletava perioodi pikkus oleks vähemalt 12 aastat.

(6) Käesoleva seaduse §-des 13 ja 14 ning käesoleva paragrahvi lõigetes 1–4 sätestatud kohaldatakse ka ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava ajakohastamisele.

(7) Käesoleva seaduse § 14 lõike 1 punktides 4 ja 9 nimetatud teabe alusel koostatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava koosseisus olevad skeemid on piiratud juurdepääsuga teave avaliku teabe seaduse § 35 lõike 1 punkti 18¹ tähenduses. Nimetatud skeemidele kehtib juurdepääsupiirang 50 aastat alates skeemide koostamisest.

§ 16. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni rajamine ja arendamine

(1) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni rajatakse ning seda arendatakse ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava alusel. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava puudumise korral võib ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni rajada ka ainult üld- või detailplaneeringu alusel, kui sellega kavandatud tehniline lahendus vastab kohaliku omavalitsuse üksuse ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise põhimõtetele.

(2) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni rajamist ja arendamist korraldab kohaliku omavalitsuse üksus.

(3) Kohaliku omavalitsuse üksus võib ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni rajamise ja arendamisega seotud haldusülesande anda halduslepinguga üle teisele isikule halduskoostöö seaduses sätestatud korras.

(4) Mitme kohaliku omavalitsuse üksuse haldusterritooriumi hõlmava ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga kaetud ala ulatus ning sellise ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise ning kasutamise tingimused ja kord määratakse kohaliku omavalitsuse üksuste vahelise halduslepinguga halduskoostöö seaduses sätestatud korras.

3. peatükk

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumine

§ 17. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise alused

(1) Vee-ettevõtja peab lubama ühendada tarbimiskoha veevärgi ühisveevärgiga ning tarbimiskoha kanalisatsiooni ühiskanalisatsiooniga käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud tingimustel.

(2) Tarbimiskoha veevärgi ja kanalisatsiooni liitmiseks ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga teeb tarbimiskoha veevärgi ja kanalisatsiooni omanik (edaspidi *tarbimiskoha omanik*) vastava ettepaneku vee-ettevõtjale.

(3) Tarbimiskoha omanikul on kohustus liituda olemasoleva ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavas märgitud tähtaja jooksul, kui selleks on välja ehitatud nõuetekohane liitumispunkt. Kui arendamiskavas ei ole liitumistähtaega märgitud, on kohustus liituda nelja aasta jooksul kinnistu liitumispunkti valmimisest arvates.

(4) Tarbimiskoha omanikul ei ole käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud liitumiskohustust, kui joogiveega varustamine ning reovee kogumine ja puhastamine on tagatud muul viisil, mis vastab veeseaduse alusel kehtestatud nõuetele. Joogiveesüsteem loetakse käesoleva lõike tähenduses nõuetele vastavaks ka juhul, kui joogivee kvaliteedinäitajad ei vasta veeseaduse alusel kehtestatud nõuetele, kuid joogiveesüsteem ei ohusta teiste isikute joogiveesüsteeme, põhjavee kvaliteeti, inimese tervist ega keskkonda.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud liitumiskohustus ei laiene tööstus- ja tootmisettevõtjale.

§ 18. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise eeskiri

(1) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise eeskirja kehtestab kohaliku omavalitsuse volikogu määrusega.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud eeskiri peab sisaldama vähemalt:

- 1) nõudeid liitumissettepanekule ning liitumissettepanekule vastamise tähtaega ja korda;
- 2) liitumistingimusi ja nõudeid käesoleva seaduse § 19 lõikes 1 nimetatud liitumislepingule;
- 3) liitumistasu tasumise korda.

(3) Kui üks vee-ettevõtja teenindab mitut kohaliku omavalitsuse üksust ühe ja sama ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kaudu, kehtestavad kõik kohaliku omavalitsuse üksused samasisulise käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud eeskirja, arvestades käesoleva seaduse § 4 lõike 3 alusel määratud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni ulatust.

§ 19. Liitumisleping

(1) Tarbimiskoha veevõrk ja kanalisatsioon liidetakse ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga tarbimiskoha omaniku ja vee-ettevõtja vahel sõlmitud lepingu (edaspidi *liitumisleping*) alusel.

(2) Liitumisleping sõlmitakse kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise eeskirja kohaselt.

(3) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga ühendatava tarbimiskoha veevärgi ja kanalisatsiooni vastavust liitumistingimustele ning liitumislepingule kontrollib kohaliku omavalitsuse üksus koostöös vee-ettevõtjaga.

(4) Liitumislepingut ei sõlmita, kui:

- 1) tarbimiskoha veevajadust ei ole võimalik ühisveevärgist tagada selle nõuetekohast toimimist kahjustamata;
- 2) tarbimiskoha omaniku reo- või sademeveett ei ole võimalik selle koguste või omaduste tõttu juhtida ühiskanalisatsiooni seda kahjustamata või reo- või sademevesi ei vasta reoveepuhasti puhastusvõimsusele või -tehnoloogiale;
- 3) tarbimiskoha omanik tahab juhtida ühiskanalisatsiooni reovett, mille saastenahtajad on suuremad käesoleva seaduse § 34 lõike 2 punkti 3 või § 36 lõike 2 alusel kehtestatud piirväärtustest;
- 4) tarbimiskoha veevõrk ja kanalisatsioon ei vasta liitumiseks vajalikele tehnilistele tingimustele;
- 5) sademevee vastuvõtmiseks puudub lahkvoolne ühiskanalisatsioon ning ühisvoolsesse kanalisatsiooni sademevee juhtimine on ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise eeskirja või käesoleva seaduse § 34 lõike 1 alusel kehtestatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirja kohaselt keelatud.

(5) Käesoleva paragrahvi lõike 4 punktis 3 kirjeldatud juhul võib lepingu sõlmida, kui vee-ettevõtja ja tarbimiskoha omanik lepivad selles omavahel kokku ja näevad leebemad piirväärtused ette liitumislepingus või käesoleva seaduse § 35 lõikes 1 nimetatud teenuslepingus.

(6) Vee-ettevõtja peab liitumislepingu sõlmimata jätmist kirjalikult põhjendama 30 päeva jooksul liitumissettepaneku saamisest arvates.

(7) Liitumislepingus kokkulepitu muutmisele kohaldatakse liitumislepingu sõlmimise kohta sätestatud.

§ 20. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise tasu võtmise alused

(1) Vee-ettevõtjal, välja arvatud käesoleva seaduse §-s 28 sätestatud isikul, on õigus võtta tarbimiskoha omanikult ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise eest põhjendatud liitumistasu, arvestades käesolevas seaduses sätestatud.

(2) Liitumistasu suuruse arvutab vee-ettevõtja, arvestades käesoleva seaduse § 21 alusel koostatud liitumistasu arvutamise meetodikat.

(3) Liitumistasuga tagatakse:

- 1) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamine;
- 2) tarbimiskoha veevärgi ja kanalisatsiooni ühendamine ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumispunktis.

§ 21. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise tasu arvutamise meetodika

(1) Vee-ettevõtja koostab liitumistasu arvutamise meetodika kooskõlas käesoleva paragrahvi lõigetes 2–4 ning käesoleva seaduse §-des 22 ja 23 sätestatuga.

(2) Liitumistasu arvutamise meetodika sisaldab vähemalt liitumistasu arvutamise valemit koos selgitustega ning liitumistasu tagastamise aluseid ja ulatust.

(3) Vee-ettevõtja kooskõlastab liitumistasu arvutamise meetodika Konkurentsiametiga.

(4) Vee-ettevõtja avalikustab liitumistasu arvutamise meetodika pärast kooskõlastamist oma veebilehel.

§ 22. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise tasu arvutamine

(1) Vee-ettevõtja võib võtta liitumistasu vaid nende kulutuste ulatuses, mis on vajalikud tarbimiskoha veevärgi ja kanalisatsiooni liitmiseks ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga.

(2) Tagastamatu abi korras ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni väljaehitamiseks tehtud kulutused arvatakse liitumistasust maha.

(3) Kui ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni, sealhulgas sademeveekanaliseerimise, arendatakse huvitatud isiku ettepaneku alusel väljaspool ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava ning kokkuleppel vee-ettevõtjaga ja ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni omanikuga, katab arendamise ning ühendamise kulutused täies ulatuses huvitatud isik.

(4) Tarbimiskoha veevärgi ja kanalisatsiooni ühendamise eest ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga ei saa vee-ettevõtja korduvat liitumistasu nõuda, kui liitumispunkti asukoht või tehniline lahendus muutub ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise tõttu või piirkonda hakkab teenindama uus vee-ettevõtja või muutub ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni omanik.

(5) Tarbimiskoha veevärgi ja kanalisatsiooni ümberehitamise või tarbimiskoha omaniku või valdaja vahetumise korral ei võeta liitumistasu, kui liitumistingimuste muutmine ei põhjusta vee-ettevõtjale kulutusi. Kulutuste tekkimise korral võib liitumistasu võtta vaid tegelike kulutuste ulatuses.

(6) Vee-ettevõtjal on õigus nõuda tarbijalt liitumistasu, kui tarbimiskoha veevärgi või kanalisatsiooni liitumistingimusi muudetakse tarbija algatusel või tarbija tegevuse muutumise tõttu ning ühisveevärgis ja -kanalisatsioonis on seetõttu vaja teha ümberehitustöid, millega kaasnevad vee-ettevõtjale kulutused. Selliste ehitustööde hulka kuulub ka liitumispunkti likvideerimine.

(7) Kui käesoleva seaduse § 35 lõikes 1 nimetatud teenusleping on lõppenud § 42 lõike 6 alusel ning tarbimiskoha omanik soovib ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenust taastada ja vee-ettevõtjale kaasnevad sellega kulutused, on vee-ettevõtjal õigus nõuda tarbimiskoha omanikult tehtud kulutuste ulatuses liitumistasu.

§ 23. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise tasu tagastamine

(1) Kui ühisveevärg või -kanalisatsioon on ehitatud üksnes liituja jaoks, kes on liitumistasuga tasunud liitumiseks tehtud kulutused täies ulatuses, kuna vee-ettevõtjal ei olnud piirkonnas teada teisi liitujaid, ning olemasoleva ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitub seitsme aasta jooksul pärast liitumistasu tasumist uusi liitujaid, tagastab vee-ettevõtja kolme kuu jooksul pärast iga uue liitumislepingu sõlmimist ja vastava liitumistasu või iga-aastase osamakse tasumist varem liitumistasu tasunud isikule proportsionaalse osa tasutud liitumistasust.

(2) Tagastatava liitumistasu osa arvutamisel lähtutakse liitumiseks tehtud kulutustest ja liitumistasu arvutamise meetodikast ning võetakse arvesse ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni põhivara akumulieeritud kulum.

4. peatükk

Vee-ettevõtja määramine ja tema tegevuse korraldamine

§ 24. Vee-ettevõtja määramise alused

(1) Kui ühisveevärg ja -kanalisatsioon on kohaliku omavalitsuse üksuse omandis või valduses, kohaldab kohaliku omavalitsuse üksus iseseisvalt või koostöös teiste kohaliku omavalitsuse üksustega vee-ettevõtja leidmiseks riigihangete seaduses kontsessioonilepingute sõlmimiseks sätestatud, kui riigihangete seaduse § 132 lõike 1 punktides 5 ja 6 või §-s 153 pole sätestatud teisiti.

(2) Kui ühisveevärg ja -kanalisatsioon on eraõigusliku juriidilise isiku omandis, võib ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni omanik esitada kohaliku omavalitsuse üksusele ettepaneku määrata ta vee-ettevõtjaks käesoleva seaduse tähenduses. Kui eraõiguslikust juriidilisest isikust ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni omaniku suhtes ei ilmne käesoleva seaduse §-s 26 nimetatud asjaolusid, määrab kohaliku omavalitsuse üksus ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni omaniku vee-ettevõtjaks.

(3) Vee-ettevõtja määratakse kohaliku omavalitsuse volikogu otsusega ning otsus avalikustatakse võrguväljaandes Ametlikud Teadaanded ja kohalikus või maakonna ajalehes.

(4) Kohaliku omavalitsuse volikogu otsuses vee-ettevõtja määramise kohta sätestatakse vähemalt:

- 1) eraõiguslikule juriidilisele isikule antav haldusülesanne halduskoostöö seaduse järgi;
- 2) vee-ettevõtja tegevuspiirkond;
- 3) haldusülesande täitmise rahastamise alused ja rahastamise ulatus, kui haldusülesande täitmist rahastatakse riigieelarvest või kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvest;
- 4) haldusülesande täitmise üle järelevalvet tegev kohaliku omavalitsuse ametiasutus või organ;
- 5) vee-ettevõtja pädevusnõuded;
- 6) otsuse kehtivusaeg, kui otsus on tähtajaline;

7) järelevalveasutuse või -organi õigused ja eraõigusliku juriidilise isiku kohustused otsuse kehtetuks tunnistamise korral haldusülesande täitmise järjepidevuse tagamiseks, arvestades käesolevas seaduses sätestatud.

(5) Käesoleva paragrahvi lõike 4 punktis 2 nimetatud tegevuspiirkonna määramisel tuleb võimaluse korral vältida mitme vee-ettevõtja määramist.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud volikogu otsuses vee-ettevõtja määramise kohta ja käesoleva seaduse § 27 lõikes 2 nimetatud kontsessioonilepingus ei määrata ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinda. Nimetatud teenuse hind kujundatakse, lähtudes käesoleva seaduse 6. peatükist.

§ 25. Täiendavad nõuded vee-ettevõtjale

Kohaliku omavalitsuse volikogul on õigus kehtestada oma otsusega vee-ettevõtjale lisaks käesolevas seaduses sätestatud muid pädevus- ja kvaliteedinõudeid vee-ettevõtja tegevuspiirkonna suuruse, tarbijate arvu ja piirkonna eripära põhjal.

§ 26. Vee-ettevõtja määramisest keeldumine

(1) Kohaliku omavalitsuse volikogu võib eraõiguslikust juriidilisest isikust ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni omaniku vee-ettevõtjaks määramisest keelduda, kui isik ei vasta kohaliku omavalitsuse volikogu kehtestatud pädevus- või kvaliteedinõuetele või isiku suhtes kohalduvad riigihangete seaduse §-st 95 tulenevad kõrvaldamise alused.

(2) Vee-ettevõtjaks ei saa määrata isikut, kellele kuuluva ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kaudu ei ole võimalik osutada nõuetekohast ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenust ilma selle süsteemi liitmiseta teisele isikule kuuluva ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga, välja arvatud juhul, kui varade omanikud on omavahel kokku leppinud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise korra.

§ 27. Riigihange vee-ettevõtja leidmiseks

(1) Vee-ettevõtja leidmiseks korraldatava riigihanke alusdokumentides esitatakse lisaks riigihangete seaduse §-s 77 nõutule vähemalt:

- 1) vee-ettevõtja tegevuspiirkonna ulatus ja selle tehniline kirjeldus;
- 2) teave ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava kohta;
- 3) teave ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise ning selle kasutamise eeskirja kohta;
- 4) vee-ettevõtja kohustused;
- 5) vee-ettevõtja pädevusnõuded ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni nõuetekohase toimimise tagamiseks;
- 6) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamise tingimused;
- 7) hankelepingu kestus;
- 8) vee-ettevõtja ja kohaliku omavalitsuse üksuse vahel sõlmitava hankelepingu eelnõu;
- 9) teave käesoleva seaduse § 16 lõikes 4 nimetatud halduslepingu kohta selle olemasolu korral.

(2) Juriidilise isiku riigihanke alusel vee-ettevõtjaks määramisel ei tohi kontsessioonilepingu kestus olla pikem kui 12 aastat.

§ 28. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamine vee-ettevõtjaks määramiseta

Kui isik ei ole määratud vee-ettevõtjaks käesoleva seaduse §-s 24 sätestatud alustel, kuid tema tegevus vastab § 10 lõikes 1 sätestatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse määratlusele ning tema omandis või valduses olev veevõrk või kanalisatsioon vastab § 3 lõigetes 1 ja 2 esitatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni määratlusele, kohalduvad selle isiku suhtes kõik käesolevas seaduses vee-ettevõtja kohta sätestatud nõuded ja kohustused.

§ 29. Vee-ettevõtja tegevuse peatamine ja lõpetamine

(1) Kuni uue vee-ettevõtja ja tema tegevuspiirkonna määramiseni on seni ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni abil veevarustuse ja reovee ärajuhtimise teenuseid osutanud ettevõtja kohustatud jätkama, kuid mitte kauem kui vee-ettevõtjaks määramise otsuses sätestatud tähtpäevani.

(2) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamise peatamiseks või lõpetamiseks enne vee-ettevõtjaks määramise otsuses sätestatud tähtpäeva peab vee-ettevõtja vähemalt 12 kuud enne teenuse osutamise peatamist või lõpetamist esitama kohaliku omavalitsuse üksusele kirjalikult peatamise või lõpetamise ajakava ning ülevaate abinõudest, mis tagavad käesolevast seadusest ja kohaliku omavalitsuse üksusega sõlmitud lepingutest tulenevate nõuete täitmise.

(3) Käesolevast seadusest ja kohaliku omavalitsuse üksusega sõlmitud lepingutest tulenevate vee-ettevõtja kohustuste täitmise tagab kohaliku omavalitsuse volikogu, määrates käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud tähtaja jooksul teise vee-ettevõtja või täites need kohustused muul moel.

(4) Kui ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenust osutatakse käesoleva seaduse § 28 alusel, peab kohaliku omavalitsuse volikogu määrama vee-ettevõtja 12 kuu jooksul ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamise lõpetamise teate saamisest arvates.

§ 30. Vee-ettevõtja raamatupidamise erinõue

(1) Lisaks konkurentsiseaduse §-s 18¹ sätestatud nõude täitmisele peab vee-ettevõtja lähtuma oma raamatupidamises järjepidevalt kohaldatavatest ja objektiivselt põhjendatud arvestuspõhimõtetest ning pidama tulude ja kulude kohta eraldi arvestust järgmistele tegevustele kaupa:

- 1) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamine;
- 2) puhastusteenuse osutamine käesoleva seaduse § 47 tähenduses;
- 3) liitumistasude laekumine ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise eest;
- 4) muu tegevus, mis ei ole seotud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamisega.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tegevustega kaasnevate kulude juures tuuakse esile tagastamatu abiga soetatud varad ja varadega seotud kapitalikulu.

(3) Kui vee-ettevõtja osutab tarbijale või teisele vee-ettevõtjale ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenust mitmel reoveekogumisalal või mitmes tegevuspiirkonnas, peab ta eraldi arvestust eri alade ja piirkondade kohta käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatu kohaselt,

välja arvatud juhul, kui piirkondades kehtestatakse ühine ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hind käesoleva seaduse 6. peatükis sätestatu kohaselt.

§ 31. Vee-ettevõtja tegevusaruanne

(1) Vee-ettevõtja tegevusaruanne sisaldab majandusaasta aruande kokkuvõtet ja ülevaadet viimase aasta jooksul tehtud investeeringutest, joogivee kvaliteedist, reovee ja sademevee puhastamisest ning tuleviku arengusuundadest.

(2) Tegevuse läbipaistvuse tagamiseks avalikustab vee-ettevõtja oma või kohaliku omavalitsuse üksuse veebilehel üks kord aastas tegevusaruande 30 päeva jooksul selle koostamisest arvates.

(3) Tegevuskava avalikustamise kohustus ei laiene nendele andmetele, mis ei kuulu seaduse kohaselt avalikustamisele.

§ 32. Joogivee- ja reoveekäitlusrajatiste käitamisest pädevale isikule esitatavad nõuded

(1) Vee-ettevõtja määrab iga enda hallatava joogivee- ja reoveekäitlusrajatise kohta pädeva isiku.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isik peab läbima iga seitsme aasta järel vähemalt 80-tunnilise väljaõppe, mis vastab käesoleva paragrahvi lõike 5 alusel kehtestatud programmile, või omama kutseseaduse alusel antud veekäitlusoperaatori kutsetunnistust.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikuna võib tegutseda ka välisriigis kutse omandanud isik, kui tema kvalifikatsiooni on tunnustatud välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seaduse kohaselt. Välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seaduse § 7 lõikes 2 nimetatud pädev asutus on Keskkonnaministeerium.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud 80-tunniline väljaõpe võrdsustatakse joogivee- või reoveekäitlusrajatise tootja või haridusasutuse pakutava vähemalt 80-tunnilise väljaõppega.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikule esitatavad nõuded ning väljaõppe programmi ja läbiviimise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

5. peatükk Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenus

§ 33. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamise alused

(1) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga kaetud alal on tarbijal õigus saada ühisveevärgist joogivett ja juhtida ühiskanalisatsiooni reovett ning lahkvoolsesse sademeveekanalisatsiooni sademevett mõistliku, põhjendatud ja võrdse kohtlemise põhimõtet järgiva hinnaga.

(2) Vee-ettevõtja on kohustatud tagama tarbijale veeseaduse alusel kehtestatud kvaliteedinõuetele vastava joogivee ühisveevärgi kaudu kuni liitumispunkti ning vastu võtma reovett, mille saastenäitajad ei ületa käesoleva seaduse § 34 lõike 2 punkti 3 ning § 36 lõike 2 alusel kehtestatud piirväärtusi.

(3) Vee-ettevõtja on kohustatud tagama tarbijale sademevee vastuvõtmise ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavas ning ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirjas sätestatud tingimustel ja korras.

(4) Vee-ettevõtjal on õigus ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni avarii kõrvaldamise ajal ja muudel juhtudel, mis ei sõltu tema tegevusest, kuid on vajalikud süsteemide nõuetekohaseks töötamiseks, ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirjas sätestatud korras piirata tarbijatele ühisveevärgist vee andmist või tarbijatelt reo- või sademevee vastuvõtmist ühiskanalisatsiooni või nimetatud tegevused katkestada.

§ 34. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskiri

(1) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirja kehtestab kohaliku omavalitsuse volikogu määrusega.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud eeskiri peab sisaldama vähemalt:

- 1) võetava joogivee mõõtmise ning ärajuhitava reo- ja sademevee arvestamise korda;
- 2) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamise täpsustatud korda;
- 3) ühiskanalisatsiooni juhitava reo- ja sademevee saastenäitajate, välja arvatud ohtlikud ained, piirväärtusi arvestusega, et ühiskanalisatsioonist väljuv heitvesi vastaks veeseaduse alusel kehtestatud nõuetele ja ühiskanalisatsiooni juhitav reovesi ei kahjustaks ühiskanalisatsiooni toimimist;
- 4) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse eest tasumise korda ning piirväärtusi ületava reostuse eest võetava tasu arvutamise korda;
- 5) joogivee andmise ning selle katkestamise ja taastamise ning reo- ja sademevee vastuvõtmise ning selle katkestamise ja taastamise korda;
- 6) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kahjustuse või avarii korral joogivee andmise piiramise, katkestamise ja taastamise ning reovee ärajuhtimise piiramise, katkestamise ja taastamise korda;
- 7) ühiskanalisatsiooni juhitava sademevee koguse arvestamise meetodikat, välja arvatud abonenttasu rakendamise korral;
- 8) liitumispunkti tehnilisi nõudeid.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punkti 3 alusel saastenäitajate piirväärtuste kehtestamisel arvestatakse piirkonna reoveepuhasti suurus, võimsust, tüüpi, kasutatavat puhastustehnoloogiat, vooluhulkasid, reovee koostise ühtlustamise võimalusi ning teisi tehnoloogilisi kriteeriume, mis võimaldavad ühiskanalisatsiooni juhitavat reovett puhastada nõuetekohaselt ja ühiskanalisatsiooni kahjustamata. Nimetatud piirväärtuste arvestamise alused, sealhulgas eksperdi hinnangud, peavad olema avalikud niivõrd, kuivõrd need ei kahjusta ettevõtja ärisaladust ja kuivõrd avalikustamine ei ole piiratud teiste õigusaktidega.

§ 35. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamise leping

(1) Ühisveevärgist vee võtmine ning reo- ja sademevee juhtimine ühiskanalisatsiooni toimub vee-ettevõtja ja tarbija vahelise ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamise lepingu (edaspidi ka *teenusleping*) alusel.

(2) Teenusleping sõlmitakse kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirja kohaselt.

(3) Korteriomanditeks jagatud kinnisomandi puhul on tarbijaks korteriühistu. Korteriomaniik võib olla tarbijaks juhul, kui tema korteriomandi veevärki ja kanalisatsiooni on võimalik ühendada ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga käesoleva seaduse nõuetele vastava individuaalse liitumispunkti kaudu.

(4) Käesolevas seaduses või selle alusel sätestatud nõuetest tarbija kahjuks kõrvalekalduvad kokkulepped on tühised.

§ 36. Ohtlike ainete ja muude saasteainete juhtimine ühiskanalisatsiooni

(1) Ühiskanalisatsiooni on keelatud juhtida jäätmeid, sealhulgas ohtlikke jäätmeid ja ummistusi põhjustavaid tahkeid osiseid, ning piirväärtusi ületavas sisalduses ja sellises koguses ohtlikke aineid, mis kahjustab või pärsib ühiskanalisatsiooni või reoveepuhasti toimimist või keskkonnaseisundit.

(2) Ühiskanalisatsiooni juhitavate ohtlike ainete nimekirja ja nende sisalduse piirväärtused kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(3) Kui tarbija reo- või sademevee ohtlike ainete sisaldus või muud saasteainetajad ületavad käesoleva seaduse § 34 lõike 2 punkti 3 või käesoleva paragrahvi lõike 2 alusel kehtestatud piirväärtusi või kui ühiskanalisatsiooni juhitava reovee saasteainetajad, millele ei ole piirväärtusi määratud, on sedavõrd suured, et võivad kahjustada ühiskanalisatsiooni ehitisi või seadmeid, reoveepuhastuse protsessi või keskkonnaseisundit, on tarbija kohustatud enne reo- ja sademevee ühiskanalisatsiooni juhtimist kasutama eelpuhastust või võtma kasutusele muid meetmeid reo- ja sademevee nõuetele vastavaks viimiseks, välja arvatud juhul, kui vee-ettevõtjaga on kokku lepitud teisiti.

(4) Keskkonnaloa või keskkonnakompleksloa kohustusega tööstus- või tootmisettevõtja, kes kasutab oma tegevuses ohtlikke aineid, mis on nimetatud käesoleva paragrahvi lõike 2 alusel kehtestatud nimekirjas ja mis juhitakse ühiskanalisatsiooni, peab nende ainete heidete koguse ja sisalduse koos nende arvestamise meetodikaga teatama üks kord aastas Keskkonnaametile keskkonnaotsuste infosüsteemi kaudu.

(5) Kui keskkonnaloa või keskkonnakompleksloa kohustusega tööstus- või tootmisettevõtja võtab oma tegevusalas või tehnoloogias kasutusele uue käesoleva paragrahvi lõike 2 alusel kehtestatud nimekirjas nimetatud ohtliku aine, mis juhitakse ühiskanalisatsiooni, on ta kohustatud sellest viivitamata teatama Keskkonnaametile keskkonnaotsuste infosüsteemi kaudu koos käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud andmetega.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud keelatud ainete või muude ainete lubatust suuremas koguses või sisalduses ühiskanalisatsiooni juhtimise eest on vee-ettevõtjal õigus nõuda piirväärtust ületava reostuse tasu käesoleva seaduse § 40 tähenduses ja kahju hüvitamist võlaõigusseaduses sätestatud korras.

§ 37. Joogivee kvaliteedi ning ühiskanalisatsiooni juhitava reo- ja sademevee saastatuse kontroll

(1) Joogivee kvaliteedi- ja kontrollinõuete täitmisel ning analüüsimetodite valikul lähtub vee-ettevõtja veeseaduse § 85 lõike 2 alusel sätestatud nõuetest.

(2) Ühiskanalisatsiooni juhitava reo- ja sademevee saastatust kontrollitakse vee-ettevõtja ja tarbija vahel kokkulepitud liitumispunktis. Kui kontrollproovi võtmine liitumispunktist ei ole võimalik, võetakse proov lähimast proovivõtmiseks sobivast kohast.

(3) Ühiskanalisatsiooni juhitud reo- ja sademevesi peab vastama ohtlike ainete sisalduse ja muude saasteainetajate piirväärtustele igal ajahetkel. Kui vähemalt üks punktproov ei vasta eelviidatud piirväärtustele, kohalduv käesoleva seaduse § 40 lõikes 1 sätestatu.

(4) Reo- ja sademevee ühiskanalisatsiooni juhtimise korral määrab kontrollitavad saasteainetajad vee-ettevõtja.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud kontrolli eesmärgil võetavaid proove võib võtta vaid veeseaduse § 243 lõike 5 alusel reovee valdkonnas atesteeritud isik ning proove tuleb analüüsida samas valdkonnas analüüsivate näitajate määramiseks akrediteeritud laboris.

(6) Reostuse iseloomu ja saasteainetajate selgitamiseks on vee-ettevõtja ja Keskkonnaameti esindajatel õigus tutvuda tarbija tootmises kasutatavate materjalide, ainete ja tehnoloogiaga, tarbimiskoha veevärki ja kanalisatsiooniga ning eelpuhastiga.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud isikutel on kohustus hoida tarbija ärisaladust.

(8) Vee-ettevõtja ei pea teatama tarbijale reo- ja sademevee kontrollproovi võtmise aega, kui vee-ettevõtja tagab, et proovi võtab ja analüüsib erapooletu kolmas isik või proovivõtmise juurde on kutsutud erapooletu esindaja, kes kinnitab oma kohalolekut allkirjaga proovivõtuprotokollis.

(9) Reo- ja sademevee proovivõtuprotokoll koostatakse veeseaduse § 236 lõike 7 alusel kehtestatud nõuete kohaselt.

§ 38. Ühiskanalisatsiooni juhitava reo- ja sademevee nõuetele vastavuse hindamine

(1) Ühiskanalisatsiooni juhitav reo- ja sademevesi loetakse ajutiselt nõuetele mittevastavaks, kui võetud punktproovi ohtlike ainete sisaldus või muud saasteainetajad ületavad käesoleva seaduse § 34 lõike 2 punkti 3 või § 36 lõike 2 alusel kehtestatud piirväärtusi.

(2) Kui tarbija ja vee-ettevõtja vahel sõlmitud liitumis- või teenuslepinguga on kokku lepitud käesoleva seaduse § 34 lõike 2 punkti 3 või § 36 lõike 2 alusel kehtestatud leebemad piirväärtused, lähtutakse reo- ja sademevee vastavuse hindamisel liitumis- või teenuslepingus ettenähtud piirväärtustest.

(3) Ühiskanalisatsiooni juhitav reo- ja sademevesi loetakse püsivalt nõuetele mittevastavaks, kui viiest punktproovist neljas proovis ületab uuritava aine sisaldus käesoleva seaduse § 34 lõike 2 punkti 3 või § 36 lõike 2 alusel kehtestatud piirväärtusi. Nimetatud proovid peavad olema võetud kõige sagedamini kahepäevase vahega ning kõige harvemini üks kord kuus.

(4) Proovivõtumeetodi valikul ja saasteaine sisalduse määramisel tuleb lähtuda proovi esinduslikkusest ning saasteaine omadustest ja riskidest konkreetsele puhastile, kuhu reovesi juhitakse.

§ 39. Müüdava joogivee ning ärajuhitava reo- ja sademevee koguse arvestamine

(1) Ühisveevärgist tarbijale müüdava joogivee kogus peab olema mõõdetud tarbimiskoha veevärki veemõõdusõlmele vee-ettevõtja paigaldatud veearvestiga.

(2) Ühiskanalisatsiooni juhitava reovee ning käesoleva seaduse § 47 alusel purgitava reovee kogust arvestatakse tarbitava joogivee koguse alusel või muu arvestusliku meetodika või reaalsete mõõtmistulemuste alusel, mis on vee-ettevõtja ja tarbija vahel kokku lepitud ning mis võimaldavad kõige efektiivsemalt hinnata ühiskanalisatsiooni juhitava või purgitava reovee kogust.

(3) Ühiskanalisatsiooni juhitava sademevee koguse arvestamisel lähtutakse käesoleva seaduse § 34 lõike 2 punkti 7 alusel kehtestatud meetodikast, arvestades vajaduse korral kinnisasja kõvakattega pindala osakaalu või muud asjakohast näitajat.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 viidatud meetodikat ei pea järgima juhul, kui arvestatakse vaid käesoleva seaduse § 48 lõike 1 punktis 8 nimetatud abonenttasu.

§ 40. Piirväärtusi ületava reostuse eest tasu võtmise alused

(1) Kui ühiskanalisatsiooni juhitud reo- või sademevesi on ajutiselt nõuetele mittevastav käesoleva seaduse § 38 lõike 1 tähenduses või kui liitumis- või teenuslepinguga on kokku lepitud leebemates piirväärtustes ja ajutine nõuetele mittevastavus on tuvastatud liitumis- või teenuslepingus määratud piirväärtustega võrreldes, on vee-ettevõtjal õigus võtta tarbijalt piirväärtusi ületava reostuse tasu § 34 lõike 2 punkti 4 alusel kehtestatud korras.

(2) Kui ühiskanalisatsiooni juhitud reo- või sademevesi on püsivalt nõuetele mittevastav käesoleva seaduse § 38 lõike 3 tähenduses või kui liitumis- või teenuslepinguga on kokku lepitud leebemates piirväärtustes ja püsiv nõuetele mittevastavus on tuvastatud liitumis- või teenuslepingus määratud piirväärtustega võrreldes, on vee-ettevõtjal õigus võtta tarbijalt piirväärtusi ületava reostuse tasu § 34 lõike 2 punkti 4 alusel kehtestatud korras ning § 41 kohaselt lõpetada ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamine sellele tarbijale.

§ 41. Ühiskanalisatsiooni teenuse osutamise lõpetamine püsivalt nõuetele mittevastava reo- või sademevee ühiskanalisatsiooni juhtimise korral

(1) Vee-ettevõtja ei või ühiskanalisatsiooni teenuse osutamist lõpetada püsivalt nõuetele mittevastava reo- või sademevee ühiskanalisatsiooni juhtimise korral enne, kui tarbijale on antud vähemalt kuuekuuline tähtaeg oma tootmise ümberkujundamiseks, tootmisprotsessi muutmiseks või ühiskanalisatsiooni juhitava vee koostise muutmiseks.

(2) Käesoleva paragrahvi lõiget 1 ei rakendata, kui kaasneb oht inimese tervisele, keskkonnale, ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni toimimisele või puhastusprotsessile.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud juhul saadab vee-ettevõtja tarbijale asjakohase teate koos tarbija liitumispunktist või kontrollkaevust võetud proovide analüüsi tulemustega.

(4) Tarbija on kohustatud ühe kuu jooksul käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud teate kättesaamisest arvates esitama vee-ettevõtjale vastuteate kavandatavate meetmete kohta ning leppima kokku nende kohta antava eksperdihinnangu koostajas.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud eksperdihinnang (edaspidi käesolevas paragrahvis *eksperdihinnang*) peab sisaldama vähemalt:

- 1) alternatiivsete meetmete analüüsi;
- 2) eelistatud meetme põhjendusi;
- 3) eelistatud meetme elluviimise tegevuskava koos ajakavaga;
- 4) hinnangut meetme rakendamisel vee-ettevõtjale kaasneva lisakulu kohta.

(6) Eksperdihinnang on keskkonnaloa või keskkonnakompleksloa muutmise aluseks keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 59 lõike 1 punkti 2 tähenduses ning veeseaduse § 128 lõike 7 alusel heitveele kehtestatud piirväärtuste leevendamise aluseks, kui on tuvastatud, et tarbija ühiskanalisatsiooni juhitud reovesi võib põhjustada puhastusprotsessis häireid.

(7) Vee-ettevõtja taotleb vajaduse korral eksperdihinnangu alusel meetmete elluviimise ajaks keskkonnaloa või keskkonnakompleksloa muutmist.

(8) Käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud loa nõuete leevendamise korral tuleb arvestada, et:

- 1) leevendus ei sea ohtu inimese elu ja tervist;
- 2) leevendus on proportsionaalne, arvestades sellega taotletavat eesmärki ja selle kiireloomulist kohaldamist nõudvat olukorda, ega piira kellegi seadusega kaitstud põhiõigusi ja -vabadusi või muid õigusi rohkem, kui see on leevenduse eesmärgi saavutamiseks vältimatult vajalik.

(9) Eksperdihinnangus kajastatud meetmete mahukust arvestades võib Keskkonnaamet pikendada käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tähtaega kuni meetmete elluviimiseni, kuid mitte kauemaks kui kaheks kalendriaastaks alates päevast, mil tarbija on saanud kätte lõikes 3 nimetatud teate.

(10) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tähtaeg hakkab kulgema tarbija poolt käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud teate kättesaamisest arvates ja selle arvestus peatub ajaks, kui lõike 5 punktis 3 nimetatud tegevuskavas kajastatud tegevuste elluviimist takistavad nende elluvijast sõltumatud põhjused.

(11) Tarbijale, kes ei täida eksperdihinnangus sisalduvat tegevuskava ajakava kohaselt, rakenduvad käesoleva seaduse §-s 43 sätestatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni ebaseadusliku kasutamise sätted.

§ 42. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamise lepingu täitmise peatamine ja ülesütlemine

(1) Vee-ettevõtja võib teenuslepingu täitmise peatada, kui tarbimiskoha veevärk ja kanalisatsioon ei vasta käesoleva seaduse 7. peatükis sätestatud tarbimiskoha veevärgi ja kanalisatsiooni rajamise ja kasutamise nõuetele ning mittevastavust ei ole vee-ettevõtja määratud mõistliku tähtaja jooksul kõrvaldatud või tarbijal on kasutatud teenuste eest vee-ettevõtjale tasumata vähemalt ühe kuu arve.

(2) Enne teenuslepingu täitmise peatamist käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud põhjustel edastatakse tarbijale tarbimiskoha aadressil või lepingus nimetatud aadressil asjakohane teade kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis. Teates nimetatakse teenuslepingu täitmise peatamise põhjus, kavandatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamise peatamise aeg ning tarbija õigusi ja vaidluste lahendamise võimalusi käsitlev teave.

(3) Kui füüsilisest isikust tarbija on jätnud vee-ettevõtjale ettenähtud tasu tasumata, võib vee-ettevõtja peatada ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamise 30 päeva möödumisel käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud teate kättesaamisest arvates.

(4) Vee-ettevõtja võib teenuslepingu täitmise peatada ette teatamata, kui tarbimiskoha veevargil või kanalisatsioonil on avarii või kui nende seisukord ohustab isikute elu või vara või kui tarbimiskoha kanalisatsiooni juhitakse aineid, mis takistavad ühiskanalisatsiooni teenuse osutamist teistele tarbijatele.

(5) Kui ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse kasutamine peatub tarbija soovil pikemaks ajaks kui kaheks aastaks, muutuvad liitumislepingus sätestatud tehnilised tingimused kehtetuks.

(6) Teenuslepingu võib üles öelda, kui:

- 1) tarbija on vahetunud;
- 2) tarbija ühiskanalisatsiooni juhitav reo- või sademevesi ei vasta nõuetele ning vee-ettevõtja on lähtunud käesoleva seaduse §-s 41 sätestatud teenuse lõpetamise alustest;
- 3) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse kasutamise tingimused muutuvad oluliselt tarbija tegevuse tõttu;
- 4) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse kasutamine peatub tarbija soovil pikemaks ajaks kui kaheks aastaks;
- 5) tarbija on lepingust tulenevat kohustust oluliselt rikkunud ega ole rikkumist vee-ettevõtja antud mõistliku aja jooksul heastanud;
- 6) tarbija on kasutanud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenust ebaseaduslikult, sealhulgas juhtinud vee-ettevõtja loata sademevett ühiskanalisatsiooni, või tahtlikult või raske hooletuse tõttu kahjustanud veearvesti plomme või taatlusmargiseid või põhjustanud reoveepuhasti avarii.

(7) Vee-ettevõtja teatab teenuslepingu ülesütlemisest vähemalt 30 päeva ette, välja arvatud käesoleva seaduse §-s 41 sätestatud juhul. Ülesütlemise teates nimetatakse teenuslepingu ülesütlemise alus ning lepingu lõppemise kuupäev.

(8) Tarbija võib teenuslepingu üles öelda, kui ta on sellest vee-ettevõtjale vähemalt 30 päeva ette teatanud ning tagab, et tema olemasolev alternatiivne joogivee- ja reoveelahendus vastab veeseaduses sätestatud nõuetele.

(9) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 või lõike 6 punktis 1–3, 5 või 6 sätestatud alusel teenuslepingu peatamise või ülesütlemise korral tagab kohaliku omavalitsuse üksus füüsilisele isikule elamiseks vajaliku joogivee kättesaadavuse muul viisil, kui isikul puudub elamiseks vajaliku joogivee miinimumkogus.

§ 43. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse ebaseaduslik kasutamine

(1) Ühisveevärgist vee võtmine ja ühiskanalisatsiooni abil reo- ja sademevee ärajuhtimine on ebaseaduslik, kui selleks puudub õiguslik alus või kui tegu on järgmistele rikkumistega:

- 1) torustikule, sulguritele või vee- või reoveemõõdusõlmele vee-ettevõtja pandud plommid on rikutud või eemaldatud, välja arvatud juhul, kui eemaldamine on olnud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni eeskirjaga lubatud;
- 2) joogi- või reoveearvesti taatlusmargis on eemaldatud või rikutud;
- 3) tarbimiskoha veevargile on enne veearvestit monteeritud veevõttu võimaldav ühendus;
- 4) reovett purgitakse vee-ettevõtja loata;
- 5) näitusid on moonutatud;
- 6) sademevett juhitakse vee-ettevõtja loata ühiskanalisatsiooni;
- 7) toimub muu tegevus, mille eesmärk on kasutada ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenust selle eest kehtestatud tasu maksmata.

(2) Isik, kes on ebaseaduslikult kasutanud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenust, hüvitab vee-ettevõtjale ebaseaduslikult kasutatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse maksumuse, ebaseadusliku kasutamisega tekitatud kahju ning vee-ettevõtja tehtud mõistlikud kulutused kahju likvideerimiseks.

(3) Ebaseaduslikult kasutatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse mahu ning maksumuse määramise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 44. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamine üldistes huvides

(1) Ühisveevärgil asuvast tuletõrje veevõtukohast kasutatakse vett tuleohutuse seaduses sätestatud alustel.

(2) Päästesündmuse lahendamiseks, veevõtukoha katsetamiseks, avaliku korra tagamiseks või õppuseks ühisveevärgil asuvast tuletõrje veevõtukohast võetud sihtotstarbeliselt kasutatava vee kulu kajastatakse ühisveevärgi teenuse hinnas.

(3) Avalikelt teedelt, tänavatelt ja väljakutelt ühiskanalisatsiooni abil sademevee ärajuhtimiseks ning puhastamiseks sõlmib maa omanik või valdaja vee-ettevõtjaga sellekohase teenuslepingu, kus sätestatakse muu hulgas ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamise kord ja selle eest makstav tasu käesoleva seaduse 6. peatükis sätestatud hinnaregulatsiooni järgi.

(4) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud lepinguga, mille üks pool on kohaliku omavalitsuse üksus, vee-ettevõtjale määratud tasu ei kata selle teenuse osutamiseks vajalikke kulusid täies ulatuses, kajastatakse lepinguga katmata kulud proportsionaalselt ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinnas.

§ 45. Vara avalikes huvides omandamine ja sundvõõrandamine

(1) Sellise ehitise kasutamiseks, mis on vajalik ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni häireteta töö tagamiseks ja arenguks, on kohaliku omavalitsuse üksusel õigus kinnisasja avalikes huvides omandamise seaduses sätestatud alustel ja korras seada sundvaldus või ehitis omandada, sealhulgas sundvõõrandada.

(2) Lisaks kinnisasja avalikes huvides omandamise seaduses sätestatud alustele võib kohaliku omavalitsuse üksus taotleda järgmise vara avalikes huvides omandamist, sealhulgas sundvõõrandamist:

- 1) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamiseks vajalik vara, kui vee-ettevõtja ei täida teenuse osutamise kohustust;
- 2) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamiseks vajalik vara, kui vee-ettevõtjana tegutsemiseks määratud aeg on lõppenud või kohaliku omavalitsuse volikogu otsus on tunnistanud kehtetuks ja sellel varal põhineva tegevuse jätkamine kooskõlas käesoleva seadusega ei ole tagatud ning see võib seada ohtu ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamise.

(3) Kohaliku omavalitsuse üksus võib käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud asjaolude korral taotleda vara avalikes huvides omandamist, sealhulgas sundvõõrandamist, üksnes juhul, kui ta on varem vara omanikule andnud mõistliku tähtaja asjaolu

kõrvaldamiseks, kuid vara omanik ei ole seda antud tähtaja jooksul teinud.

(4) Kohaliku omavalitsuse üksusel ei ole käesoleva paragrahvi lõikes 3 ettenähtud tähtaja andmise kohustust juhul, kui selle kohustuse täitmine võib seada ohtu ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamise.

§ 46. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni hooldamine ja kontroll

Vee-ettevõtja peab oma tegevuspiirkonnas tagama ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni toimimise ja korrashoiu ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirja ning käesoleva seaduse § 24 lõike 4 punkti 1 alusel määratud haldusülesande ulatuses.

§ 47. Purgimisteenuse korraldamine

(1) Isikule, kes asub reoveekogumisalal, mille reostuskoormus on 2000 inimekvivalenti või suurem, kuid kellel puudub võimalus liituda ühiskanalisatsiooni teenusega ühiskanalisatsiooni puudumise tõttu, on vee-ettevõtja kohustatud korraldama purgimisteenuse isiku nõudmisel.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud ei kohaldata tööstus- ja tootmisettevõtjale.

(3) Purgimisteenuse korraldamiseks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikule võtab vee-ettevõtja oma tegevuspiirkonnas väljapumpamise ja äraveo teenuse osutajatelt hinnapakkumised ning kuulutab välja parima pakkumise.

(4) Vee-ettevõtja ei osuta reovee väljapumpamise ja äraveo teenust ise, kui tema tegevuspiirkonnas on pakkuja, kes osutaks seda teenust hinnaga, mis on võrdne vee-ettevõtja kulupõhise hinnaga või sellest odavam.

(5) Vee-ettevõtja ei pea korraldama purgimisteenust isikule, kes on vabatahtlikult loobunud liitumislepingu sõlmimisest või keeldunud liitumistasu maksmisest või kellele on välja ehitatud ühiskanalisatsiooniga liitumise võimalus, kuid kes on teenusest vabatahtlikult loobunud.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikule osutatakse teenust vee-ettevõtja ja isiku vahelise lepingu alusel.

(7) Reovee kogumismahuti paigaldamise kohustus lasub käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikul. Mahuti peab olema lekkekindel ja sellise mahutavusega, mis võimaldab koguda vähemalt kahe nädala jooksul tekkiva reovee.

(8) Reovee kogumismahuti nõuetele vastavuse tagab kogumismahuti omanik või valdaja.

(9) Reovee kogumismahuti asukoht peab olema purgimisteenust osutavale autole ligipääsetav.

(10) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikul on õigus saada käesoleva seaduse § 48 lõikes 2 sätestatud alustel purgimisteenust kaks korda ühes kalendrikuus.

6. peatükk

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hind

1. jagu

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinna kujundamise põhimõtted

§ 48. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse tasud

(1) Vee-ettevõtja võib tarbijalt võtta osutatava teenuse eest järgmisi tasusid:

- 1) tasu võetud joogivee eest;
- 2) tasu reovee ärajuhtimise eest;
- 3) tasu reovee puhastamise eest;
- 4) tasu sademevee ärajuhtimise eest;
- 5) tasu sademevee puhastamise eest;
- 6) abonenttasu joogivee eest;
- 7) abonenttasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest;
- 8) abonenttasu sademevee ärajuhtimise ja puhastamise eest.

(2) Käesoleva seaduse § 47 lõikes 1 nimetatud isikule rakendatakse purgimisteenuse osutamisel sama kuupmeetripõhist tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest, mis kehtib selles tegevuspiirkonnas ühiskanalisatsiooniga ühendatud tarbijale.

(3) Kui vee-ettevõtja tegevuspiirkonnas kehtib igakuine abonenttasu, rakendub see ka käesoleva seaduse § 47 lõikes 1 nimetatud isikule.

§ 49. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse tasude erisused

(1) Käesoleva seaduse § 48 lõike 1 punktides 4 ja 5 nimetatud sademevee ärajuhtimise ja puhastamise tasu võib kajastuda reovee ärajuhtimise ja puhastamise tasus, välja arvatud juhul, kui isik kasutab vaid ühte nimetatud teenustest.

(2) Käesoleva seaduse § 48 lõike 1 punktides 2 ja 3 nimetatud reovee ärajuhtimise ja puhastamise tasu võib kehtestada summaarse tasuna, kui vee-ettevõtja tegevuspiirkonnas puuduvad tarbijad, kes kasutavad vaid ühte nimetatud teenust ning puudub muu vajadus eraldi puhastamistasu kehtestamiseks.

(3) Käesoleva seaduse § 48 lõike 1 punktis 3 nimetatud reovee puhastamise tasu ja punktis 5 nimetatud sademevee puhastamise tasu võivad erineda sõltuvalt vee saastatusest ja vee-ettevõtja määratud reostusgrupist.

(4) Reostusgrupi määramisel arvestatakse reo- ja sademevee mõju ühiskanalisatsiooni toimimisele ja puhastusprotsessile, puhasti tehnoloogilist lahendust ning puhasti projekteeritud ja tegelikku reostuskoormust. Tarbija reoveele määratakse reostusgrupp keskmistatud proovi alusel.

(5) Käesoleva seaduse § 48 lõike 1 punktis 4 nimetatud sademevee ärajuhtimise tasu võib sõltuda sellest, kas sademevesi juhitakse ühisvoolsesse kanalisatsiooni või lahkvoolsesse sademeveekanalisatsiooni.

(6) Käesoleva seaduse § 48 lõikes 1 nimetatud tasusid võib kehtestada eri määrades, arvestades tarbijarühmade tarbimismahte, kasutatavaid teenuseid, joogiveevaru säästliku kasutamise eesmärki ja käesolevas seaduses sätestatud hinna kujundamise põhimõtteid.

§ 50. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinna kujundamise alused

(1) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hind kujundatakse selliselt, et vee-ettevõtjal on tagatud:

- 1) põhjendatud tegevuskulude katmine;
- 2) keskkonnanõuete täitmine;
- 3) investeeringud olemasoleva ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni jätkusuutlikkuse ja toimepidevuse tagamiseks;
- 4) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava kohaste investeeringute tegemine, välja arvatud tagastamatu abina saadud investeeringud ja käesoleva seaduse § 20 lõike 3 alusel liitumistasude eest tehtud investeeringud;
- 5) põhjendatud tulukus vee-ettevõtja investeeritud kapitalilt.

(2) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinna arvutamisel võetakse aluseks viimase kolme kalendriaasta aritmeetiline keskmine müügikogus ning prognoositavad muutused tarbimises. Vajaduse korral tehakse müügikoguse leidmiseks analüüs.

(3) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hind ei tohi olla eri tarbijate või nende rühmade suhtes diskrimineeriv.

(4) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinnaga ei tohi katta neid kulusi, mis on kaetud liitumistasuga.

(5) Kui vee-ettevõtja osutab ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenust mitmel reoveekogumisalal või mitmes tegevuspiirkonnas, võib kõigile piirkondadele kehtestada ühise ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinna, arvestades käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud summaarseid vee-ettevõtja kulusid.

§ 51. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinna arvutamise meetodika

Konkurentsiamet töötab välja ja avalikustab oma veebilehel ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinna arvutamise soovitusliku meetodika.

§ 52. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse kulud

(1) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinda arvatavad kulud peavad olema põhjendatud, lähtuma tõhususest ning võimaldama vee-ettevõtjal täita seaduses sätestatud ülesandeid.

(2) Põhjendatud tegevuskulude hindamisel lähtutakse järgmisest:

- 1) kulude dünaamika ajas ja selle võrdlus tarbijahinnaindeksi dünaamikaga;
- 2) kulukomponentide põhjendatuse analüüs, sealhulgas eksperdihinnangud;
- 3) vee-ettevõtja kulude ning nende põhjal arvatatud statistiliste näitajate võrdlus teiste sarnaste vee-ettevõtjate kuludega.

(3) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinda ei arvata järgmisi kulusid:

- 1) ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu;
- 2) sponsorlus, kingitused ja annetused;
- 3) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenusega mitteseotud kulud;
- 4) õigusaktide alusel ettevõtjale määratud trahvid ning muud rahalised kohustused, mis on tingitud ettevõtja kohustuse rikkumisest;
- 5) finantskulud;
- 6) dividendide tulumaksu kulu;
- 7) muud kulud, mis ei ole vajalikud ettevõtjale seadusega pandud kohustuste täitmiseks.

§ 53. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse põhivara arvestamise alused

(1) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse põhivara hulka ei arvestata järgmist:

- 1) pikaajalised finantsinvesteeringud;
- 2) immateriaalne põhivara, välja arvatud arvutitarkvara ja litsentsid, mis on vajalikud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamiseks;
- 3) liitumistasudest soetatud põhivara;

- 4) põhivara, mida vee-ettevõtja ei kasuta ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamiseks;
- 5) tagastamatu abiga soetatud põhivara, arvestades käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud erisusi.

(2) Kui ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinda arvatud kulum ja põhjendatud tulukus ei kata reinvesteeringuteks mõistlikel tingimustel võetud laenukohustusi laenuandja nõuete kohaselt, arvatakse kindlaksmääratud perioodiks ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinda laenukohustuste katmiseks vajaminev summa.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 2 rakendamise ajal on vee-ettevõtjal keelatud teha omakapitalist väljamakseid omanikele.

§ 54. Põhivara kulumi arvestus ja põhjendatud tulukus

(1) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinda lülitatava põhjendatud tulukuse ja põhivara kulumi arvutamisel lähtutakse ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamiseks vajalikust põhivarast.

(2) Põhivara kulumi arvutamisel lähtutakse ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamiseks vajaliku põhivara väärtusest ning kuluminormist, mis vastab põhivara kasulikule tehnilisele elueale.

(3) Põhjendatud tulukus arvutatakse, korrutades ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamiseks vajaliku põhivara väärtuse, millele on liidetud käibekapitali suurus, kaalutud keskmise kapitali hinnaga. Põhjendatud tulukuse ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinda lülitamine ei ole kohustuslik, kui vee-ettevõtja nii otsustab.

§ 55. Käibekapital

Käesoleva seaduse § 54 lõikes 3 nimetatud käibekapitali suurus on viis protsenti viimase kolme kalendriaasta ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse käibe aritmeetilisest keskmisest. Vajaduse korral tehakse käibekapitali suuruse leidmiseks analüüs.

§ 56. Piirväärtusi ületava reostuse tasu

Lisaks ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinnale võib vee-ettevõtja võtta piirväärtusi ületava reostuse eest tasu, kui ohtlike ainete või muude saastendajate sisaldus ärajuhitavas reo- või sademevees ületab vee-ettevõtja ja tarbija vahel sõlmitud liitumis- või teenuslepinguga kehtestatud piirväärtusi.

2. jagu

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinna määramine

§ 57. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinnataotlus

(1) Vee-ettevõtja esitab ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinnataotluse koos põhiteenustega seotud teenuste hinnakirjaga, käesoleva seaduse § 49 lõike 4 alusel määratud reostusgruppide kirjeldusega ja hinnataotluse aluseks oleva dokumentatsiooniga Konkurentsiametile hinnaotsuse tegemiseks.

(2) Teisele vee-ettevõtjale osutatava ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse eest võib vee-ettevõtja võtta käesoleva seaduse § 48 lõikes 1 nimetatud tasu Konkurentsiameti hinnaotsuse kohaselt. Kuni hinnaotsuse saamiseni on vee-ettevõtjal keelatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamine ühepoolset lõpetada või peatada.

(3) Vee-ettevõtja on kohustatud jälgima oma tegevusest sõltumatu asjaolusid, mis mõjutavad ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hindu, ning teavitama Konkurentsiametit 30 päeva jooksul arvates teadasaamisest sellisest asjaolust, mis võib muuta ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hindu rohkem kui viis protsenti majandusaasta jooksul. Konkurentsiamet otsustab 30 päeva jooksul sellise teabe saamisest alates, kas ja millise tähtsusega jooksul peab vee-ettevõtja esitama uue hinnataotluse.

(4) Hinnataotluse menetlemisel on Konkurentsiametil kohustus hoida vee-ettevõtja ärisaladust.

§ 58. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinnaotsus

(1) Konkurentsiamet kontrollib käesoleva seaduse § 57 alusel, et taotletud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hind ning põhiteenustega seotud teenuste hinnad sisaldaksid üksnes §-s 50 ettenähtud põhjendatud kulusid ja põhjendatud tulukust ning tagaksid vee-ettevõtja järjepidevuse ning nõuetekohase teenuse osutamise.

(2) Põhiteenustega seotud teenuste hindadest kuuluvad hinnaotsuse koosseisu vaid selliste teenuste hinnad, mille osutamisel on vee-ettevõtjal monopolne seisund.

(3) Konkurentsiamet teeb hinnaotsuse 30 päeva jooksul nõuetekohase taotluse saamisest arvates. Eriti keeruka või töömahuka taotluse menetlemise korral võib Konkurentsiamet pikendada seda tähtaega 90 päevani, teatades sellest taotluse esitajale enne esialgse tähtaja lõppemist.

(4) Kui vee-ettevõtja taotleb ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinna muutmist vaid ostetava elektrienergia või teiselt vee-ettevõtjalt ostetava veeteenuse muutunud hinna tõttu, mis mõjutab veeteenuse hindu rohkem kui viie protsendi võrra, teeb Konkurentsiamet hinnaotsuse 15 tööpäeva jooksul nõuetekohase taotluse saamisest arvates.

(5) Vee-ettevõtja peab hinnataotluse menetluse protsessis lubama Konkurentsiametil kontrollida raamatupidamist, põhjendama ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinna kujundamise aluseid ning andma oma majandustegevuse kohta selgitusi.

(6) Konkurentsiametil on vee-ettevõtja kohapeal kontrollimiseks õigus siseneda vee-ettevõtja esindaja juuresolekul vee-ettevõtja territooriumile, ruumidesse ja rajatistesse, tutvuda seal asjassepuutuvate dokumentide, muu teabe ja asjaoludega ning teha väljavõtteid, ärakirju ja koopiaid.

(7) Konkurentsiametil on õigus nõuda vee-ettevõtjalt ja vee-ettevõtjaga seotud füüsiliselt või juriidiliselt isikult ning selle esindajalt, samuti riigiasutustelt ja selle ametiisikult lisaandmeid, kui hinnaotsuse tegemiseks vajalikud andmed ei ole avalikult kättesaadavad. Konkurentsiametil on käesolevas lõikes kirjeldatud õigus ka kohaliku omavalitsuse üksuse ja selle ametiisiku suhtes.

(8) Konkurentsiamet küsib kohaliku omavalitsuse üksuselt arvamust hinnataotluses kajastatud investeeringute vastavuse kohta ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale.

(9) Hinnataotluse menetlemise tähtaeg peatub, kui Konkurentsiametile ei ole esitatud tema nõutud teavet, mida on vaja hinna kehtestamiseks. Kohaliku omavalitsuse üksuse ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava puudumine ei ole peatumise põhjuseks.

(10) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinnaotsuse võib tarbija kohtus vaidlustada halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud tingimustel ja korras.

(11) Kui Konkurentsiamet ei kehtesta vee-ettevõtja esitatud hinnataotluse alusel ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hindu, on vee-ettevõtjal õigus kehtestamata jätmise kohtus vaidlustada halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud tingimustel ja korras.

(12) Vee-ettevõtja tasub Konkurentsiametile järelevalvetasu konkurentsiseaduses sätestatud alustel ja korras.

§ 59. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinna avalikustamine ja rakendamine

(1) Vee-ettevõtja avalikustab vähemalt 30 päeva enne ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinna kehtima hakkamist käesoleva seaduse § 58 lõike 3 alusel hinnaotsusega määratud hinnad. Vee-ettevõtja avalikustab ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinnad oma ja kohaliku omavalitsuse üksuse veebilehel ning vähemalt üks kord ühes kohalikus või maakonna ajalehes.

(2) Vee-ettevõtja rakendab hinnaotsusega määratud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinnad 60 päeva jooksul hinnaotsuse saamisest arvates, arvestades käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud nõudeid.

§ 60. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse ajutise hinna kehtestamine

(1) Konkurentsiamet võib kehtestada vee-ettevõtjale ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse ajutise hinna, kui vee-ettevõtja osutab ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenust hinnaga, mis ei vasta käesoleva seaduse §-des 50–55 sätestatud põhimõtetele.

Konkurentsiameti kehtestatud ajutine hind kehtib, kuni Konkurentsiamet on teinud vee-ettevõtja esitatud hinnataotluse alusel uue hinnaotsuse.

(2) Ajutise hinna kehtestamisel lähtub Konkurentsiamet käesoleva seaduse §-des 50–55 sätestatust.

7. peatükk

Tarbimiskoha veevõrk ja kanalisatsioon

§ 61. Tarbimiskoha veevõrgi ja kanalisatsiooni rajamise ning kasutamise nõuded

(1) Ühisveevõrgi ja -kanalisatsiooniga ühendatud tarbimiskoha veevõrki ja kanalisatsiooni peab tarbija hoidma sellises korras, et need ei kahjustaks ühisveevõrki või -kanalisatsiooni, keskkonda ja teiste isikute vara ega takistaks ühisveevõrgi ja -kanalisatsiooni teenuste osutamist.

(2) Tarbija peab lubama paigaldada tarbimiskoha veevõrgi väljaehitatud veemõõdusõlmele veearvesti ning tagama selle toimimise ja säilimise käesolevas seaduses ning ühisveevõrgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirjas ning vee-ettevõtja tehnilistes nõuetes sätestatud tingimustel ja korras.

(3) Tarbimiskoha kanalisatsioonil peavad uputuste vältimiseks olema kaitseseadmed allpool ühiskanalisatsiooni paisutustaset paiknevatel reo- ja sademeveeneeludel ning äravoolul.

(4) Kohaliku omavalitsuse üksus võib ühisveevõrgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirjaga kehtestada tarbimiskoha veevõrgi või kanalisatsiooni rajamise ja kasutamise nõudeid, mis on vajalikud ühisveevõrgi ja -kanalisatsiooni toimimise tagamiseks ning inimeste, rajatiste ja keskkonna kaitseks.

(5) Tarbija peab lubama vee-ettevõtja volitatud esindajal kontrollida käesolevas paragrahvis sätestatud nõuete täitmist.

8. peatükk

Sademevee majandamise kava

§ 62. Sademevee majandamise kava ja selle sisu

(1) Kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole määranud sademevee kogumise ja ärajuhtimise süsteeme ühisveevõrgi ja -kanalisatsiooni osaks käesoleva seaduse § 14 lõike 1 punkti 7 kohaselt, koostab kohaliku omavalitsuse üksus oma territooriumil valgalade kaupa sademevee majandamise kava.

(2) Sademevee majandamise kava sisu peab vastama käesoleva seaduse § 14 lõike 1 punktide 1, 2, 4–10 ja 14 alusel sademevee kohta kehtestatud nõuetele.

(3) Sademevee majandamise kava kinnitab kohaliku omavalitsuse volikogu määrusega.

§ 63. Sademevee majandamise kava koostamine ja avalikustamine

(1) Sademevee majandamise kava koostamisele ja avalikustamisele kohaldatakse käesoleva seaduse § 15 lõigetes 1, 2 ja 4 sätestatut.

(2) Sademevee majandamise kava kooskõlastatakse Põllumajandus- ja Toiduametiga.

§ 64. Sademeveesüsteemide arendamine

Kui sademevee ärajuhtimise ehitised ja seadmed ei ole määratud ühisveevõrgi ja -kanalisatsiooni osaks, rajatakse, hooldatakse ja arendatakse sademevee ärajuhtimiseks vajalikke ehitisi ja seadmeid sademevee majandamise kava alusel.

§ 65. Sademevee ärajuhtimise teenusleping

(1) Kui kohaliku omavalitsuse üksus on sademevee ärajuhtimise ehitiste ja seadmete rajamist ning kasutamist reguleerinud sademevee majandamise kavaga, sõlmitakse teenusleping sademevee ärajuhtimiseks kohaliku omavalitsuse üksuse määratud isikuga sademevee majandamise kavas ettenähtud korras.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teenuslepingule kohaldatakse käesoleva seaduse § 35 lõikes 2 sätestatud vorminõuet.

9. peatükk

Riiklik järelevalve

§ 66. Riikliku järelevalve pädevus

(1) Riiklikku järelevalvet (edaspidi *järelevalve*) käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuete täitmise üle teevad oma pädevuse ulatuses kohaliku omavalitsuse üksus, Konkurentsiamet, Keskkonnaamet ja Terviseamet.

(2) Järelevalvet joogivee kvaliteedi vastavuse üle veeseaduses sätestatud nõuetele teeb Terviseamet.

(3) Järelevalvet ühisveevõrgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinna ja liitumistasu õigusaktidele vastavuse üle teeb Konkurentsiamet.

(4) Järelevalvet vee-ettevõtja poolt käesolevas seaduses sätestatud raamatupidamise, ühisveevõrgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinnaregulatsiooni ning investeringutega seotud nõuete täitmise üle teeb Konkurentsiamet.

(5) Järelevalvet vee-ettevõtja ja tarbija tegevuse vastavuse üle ohtlike ainete käitlemise nõuetele ning sellekohase teabe esitamise üle teeb Keskkonnaamet.

(6) Järelevalvet ühisveevõrgi ja -kanalisatsiooni nõuetekohase kasutamise, sealhulgas ühiskanalisatsiooni keelatud ainete juhtimise üle teeb Keskkonnaamet.

(7) Järelevalvet vee-ettevõtja tegevuse vastavuse üle käesolevale seadusele ja kohaliku omavalitsuse üksuse õigusaktidele ning vee-ettevõtja poolt liitumislepingus ja teenuslepingus seatud tingimuste vastavuse üle käesoleva seaduse nõuetele teeb kohaliku omavalitsuse üksus.

(8) Järelevalvet ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinna vastavuse üle ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale teeb kohaliku omavalitsuse üksus.

(9) Järelevalvet käesoleva seaduse § 61 lõigetes 1–3 ja 5 sätestatud nõuete täitmise üle teeb kohaliku omavalitsuse üksus.

(10) Järelevalvet väljaehitatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise, sealhulgas ebaseadusliku liitumise üle teeb kohaliku omavalitsuse üksus.

§ 67. Riikliku järelevalve erimeetmed

Korraldusorgan võib käesolevas seaduses sätestatud riikliku järelevalve tegemiseks kohaldada korraldusseaduse §-des 30, 31, 32, 49, 50 ja 51 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid korraldusseaduses sätestatud alusel ja korras.

§ 68. Sunniraha määr

Ettekirjutuse täitmata jätmise korral on asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras rakendatava sunniraha ülemmäär 32 000 eurot.

10. peatükk Vastutus

§ 69. Ohtlike ja keelatud ainete juhtimine ühiskanaliseerimise

(1) Ohtlike ainete piirväärtusi ületavas koguses või sisalduses, samuti keelatud ainete ühiskanaliseerimise juhtimise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 400 000 eurot.

§ 70. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamine hinnaotsusest erineva hinnaga

(1) Ühisveevärgi või -kanalisatsiooni teenuse osutamise eest hinnaotsuses määratud erineva hinnaga – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 400 000 eurot.

§ 71. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga ebaseaduslik liitumine ning selle ebaseaduslik kasutamine

(1) Ühisveevärgi või -kanalisatsiooniga ebaseadusliku liitumise või ühisveevärgist ebaseadusliku veevõtu või ühiskanaliseerimise abil reo- või sademevee ebaseadusliku ärajuhtimise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 400 000 eurot.

§ 72. Menetlus

(1) Käesoleva seaduse §-s 69 sätestatud väärtegude kohtuväline menetleja on Keskkonnaamet.

(2) Käesoleva seaduse §-s 70 sätestatud väärtegude kohtuväline menetleja on Konkurentsiamet.

(3) Käesoleva seaduse §-s 71 sätestatud väärtegude kohtuväline menetleja on valla- või linnavalitsus.

11. peatükk Rakendussätted

1. jagu Seaduse rakendamine

§ 73. Teenuste hinnad

(1) Kui vee-ettevõtja on kehtestanud juriidilistele ja füüsilistele isikutele erinevad ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinnad, kohustub ta viima hinnad võrdse kohtlemise põhimõttega kooskõlla kolme aasta jooksul käesoleva seaduse jõustumisest arvates.

(2) Käesoleva seaduse jõustumisel kehtivad ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinnad kehtivad kuni uute hindade kehtestamiseni.

(3) Käesoleva seaduse § 58 lõikes 4 sätestatud ei kohaldata juhul, kui vee-ettevõtja taotleb kohaliku omavalitsuse poolt kinnitatud veeteenuse hinna muutmist.

§ 74. Lepingute kehtivus ja kohaldamine

(1) Enne käesoleva seaduse jõustumist kohaliku omavalitsuse üksuse ja vee-ettevõtja ning vee-ettevõtja ja tarbija vahel sõlmitud lepingud kehtivad niivõrd, kuivõrd need ei ole vastuolus käesoleva seadusega.

(2) Käesoleva seaduse § 5 lõikes 4 sätestatud kohaldatakse ka enne käesoleva seaduse jõustumist sõlmitud liitumislepingutele.

(3) Käesoleva seaduse § 44 lõikes 3 nimetatud leping tuleb sõlmida hiljemalt 2023. aasta 30. septembril.

§ 75. Joogivee- ning reoveekäitlusrajatiste käitamisest pädevale isikule esitatavate nõuete kohaldamine

Käesoleva seaduse §-s 32 nimetatud pädevusnõue kehtib alates 2025. aasta 1. jaanuarist.

§ 76. Eeskirjade ja kavade vastavusse viimine

Käesoleva seaduse §-s 13 nimetatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava, § 18 lõikes 1 ja § 34 lõikes 1 nimetatud eeskirjad ning § 62 lõikes 1 nimetatud sademevee majandamise kava tuleb koostada või viia käesoleva seaduse nõuetega kooskõlla 2024. aasta 1. jaanuariks.

2. jagu

Seaduste muutmine ja kehtetuks tunnistamine

§ 77. Ehitusseadustiku muutmine

Ehitusseadustikus tehakse järgmised muudatused:

1) lisas 1 asendatakse sõnad „Kinnistu veevärgi- ja kanalisatsioonitorustik (sh abiseadmed), v.a kui selle kohta kehtib hoone või muu rajatise ehitusluba” sõnadega „Tarbimiskoha veevärgi- ja kanalisatsioonitorustik koos abiseadmetega, sealhulgas tarbimiskoha sademeveekanalisatsioon, välja arvatud juhul, kui selle kohta kehtib hoone või muu rajatise ehitusluba”;

2) lisas 2 asendatakse sõnad „Kinnistu veevärgi- ja kanalisatsioonitorustik (sh abiseadmed), v.a kui selle kohta kehtib hoone või muu rajatise ehitusluba” sõnadega „Tarbimiskoha veevärgi- ja kanalisatsioonitorustik koos abiseadmetega, sealhulgas tarbimiskoha sademeveekanalisatsioon, välja arvatud juhul, kui selle kohta kehtib hoone või muu rajatise ehitusluba”.

§ 78. Riigilõivuseaduse muutmine

Riigilõivuseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 331² lõikes 2 asendatakse sõnad „veevärgi- ja kanalisatsioonitorustiku” sõnadega „ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni”;

2) paragrahvi 331² lõikest 2 jäetakse välja tekstiosa „, kanalisatsiooniehitise”.

§ 79. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seaduse kehtetuks tunnistamine

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seadus (RT I 1999, 25, 363) tunnistatakse kehtetuks.

3. jagu

Seaduse jõustumine

§ 80. Seaduse jõustumine

(1) Käesolev seadus jõustub 2023. aasta 1. juulil.

(2) Käesoleva seaduse § 47 jõustub 2025. aasta 1. jaanuaril.

Jüri Ratas
Riigikogu esimees